

«Ποια τα εργαλεία και οι τεχνικές αναζήτησης πληροφοριών από τον Παγκόσμιο ιστό;» (μέρος της ιστοεξερεύνησης: «Το Διαδίκτυο ως πηγή πληροφοριών»)

Αγγελοπούλου Χρυσούλα

Καθηγήτρια Πληροφορικής, 12^ο Γυμνάσιο Καλλιθέας
changelopoulou@gmail.com

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Γενικός παιδαγωγικός στόχος του παρόντος διδακτικού σεναρίου είναι η υποστήριξη της ομαδοσυνεργατικής και διερευνητικής μάθησης, σύμφωνα με το εποικοδομιστικό μοντέλο ενώ ο γενικός σκοπός είναι ο προβληματισμός των μαθητών πάνω στην καθημερινή πρακτική της αναζήτησης της πληροφορίας.

Υλοποιείται σε δύο διδακτικές ώρες. Κατά τη 1^η, τίθενται τα ερωτήματα που θα απασχολήσουν τους μαθητές, τους δίδετε ένα φύλλο εργασίας, προβάλλεται video και συμπληρώνουν ατομικά ένα quiz γνώσεων, ενώ εξερευνούν το εργαλείο Παρουσίασης των Google Docs μέσα από το παράδειγμα της ιστοεξερεύνησης και τις οδηγίες δημιουργίας της στο live binder που προτείνεται. Κατά τη 2^η, οι μαθητές αναλαμβάνουν το ρόλο των ανιχνευτών και με τη βοήθεια φύλλου εργασίας, δημιουργούν μία Παρουσίαση σε Google Docs με το θέμα του σεναρίου. Ακολουθεί φύλλο αυτοαξιολόγησης. Συμπερασματικά το αποτέλεσμα της εργασίας των μαθητών επιβεβαίωσε την άριστη διεκπεραίωση των στόχων και την ενεργητική συμμετοχή των μαθητών.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Διαδίκτυο, ιστοεξερεύνηση, τεχνικές αναζήτησης πληροφορίας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν σενάριο σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε στα πλαίσια της επιμόρφωσης β' επιπέδου για τους καθηγητές πληροφορικής ΠΕ19-20 στο 3^ο ΣΕΚ Νέας Σμύρνης. Αντικείμενο του διδακτικού σεναρίου είναι η διδασκαλία των εργαλείων και των τεχνικών αναζήτησης της πληροφορίας από τον Παγκόσμιο ιστό ως μέρος της ιστοεξερεύνησης «Το Διαδίκτυο ως πηγή πληροφοριών» σε μαθητές της Α' τάξης Γυμνασίου στο πλαίσιο της Ενότητας 4 «Γνωριμία με το Διαδίκτυο και τις υπηρεσίες του» και συγκεκριμένα στο Κεφάλαιο 13 «Αντληση πληροφοριών από τον Παγκόσμιο Ιστό» με προτεινόμενο χρόνο 2 διδακτικές ώρες όπως αυτό αναφέρεται στο Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών Πληροφορικής. Η διδασκαλία και η εμπέδωση οργανώνονται σε δύο φύλλα εργασίας και η αξιολόγηση σε φύλλο ατομικής αξιολόγησης και σε φύλλο αυτοαξιολόγησης που υπηρετούν τους διδακτικούς στόχους.

Η ιστοεξερεύνηση επιλέχθηκε γιατί αποτελεί μία δραστηριότητα κατευθυνόμενης διερεύνησης (Ματσαγγούρας, 2001, Βοσνιάδου, 2001) κατά την οποία οι μαθητές αναλαμβάνουν να διερευνούν ένα θέμα και αξιοποιούν το Διαδίκτυο ως βασική πηγή

πληροφορίας αλλά συχνά όχι μοναδική. Οι μαθητές αναλαμβάνουν την αναζήτηση πληροφορίας, την αξιολόγησή της, την επιλογή της κατάλληλης πληροφορίας και την αξιοποίησή της με βάση τους στόχους της δραστηριότητάς τους. Σ' ένα τέτοιο διδακτικό σενάριο, η πληροφορία αποτελεί το πρωτογενές υλικό προς επεξεργασία και οικοδόμηση νέας γνώσης.

Από την άλλη, η παρουσίαση του παραδοτέου έργου των μαθητών σε εργαλείο των Google Docs δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να μοιράζονται την παρουσίαση, να την επεξεργάζονται ταυτόχρονα on line.

Η ιστοεξερεύνηση βρίσκεται στο χώρο της πλατφόρμας του OpenWebQuest στη διεύθυνση <http://platform.openwebquest.org/view/index.php?wq=357>. Στην επιλογή Εισαγωγή της ιστοεξερεύνησης αναφέρονται τα θέματα που θα απασχολήσουν τους μαθητές: οι δεξιότητες και οι τεχνικές αναζήτησης της πληροφορίας στο Διαδίκτυο, τα κριτήρια αξιολόγησης των διαδικτυακών τόπων, η αξιοποίηση των πηγών του Διαδικτύου (πλαγιαρισμός, αναφορές, θέματα ιδιοκτησίας) και το Netiquette (Κώδικας δεοντολογικής συμπεριφοράς στο Διαδίκτυο). Στην επιλογή Δραστηριότητα της ιστοεξερεύνησης αναφέρονται η 1η Δραστηριότητα που εισάγει τις νέες γνώσεις μέσα από την παρουσίαση τεσσάρων videos και αξιολογεί ατομικά το γνωστικό αντικείμενο μέσα από την συμπλήρωση quizzes γνώσεων και η 2η Δραστηριότητα που αναλύεται στην επιλογή Διαδικασία της ιστοεξερεύνησης. Οι μαθητές χωρίζονται σε 4 ομάδες και αναλαμβάνουν ρόλους για τη δημιουργία ενός πολυμεσικού οδηγού με τίτλο «Το Διαδίκτυο ως πηγή πληροφοριών». Οι ρόλοι είναι οι: Ανιχνευτές, Αξιολογητές, Ελεγκτές και Επικοινωνιολόγοι. Ο πολυμεσικός οδηγός θα περιλαμβάνει: παρουσίαση σε Google Docs των θεμάτων «Τεχνικές αναζήτησης της πληροφορίας στο Διαδίκτυο», «Τι είναι η λογοκλοπή και πώς μπορούμε να την αποφύγουμε;» και «Πώς συμπεριφέρομαι στο Διαδίκτυο;», video με τα εργαλεία αναζήτησης της πληροφορίας, speaking avatar των κριτηρίων αξιολόγησης διαδικτυακών πηγών, φόρμα των Google Docs ως φύλλο αξιολόγησης διαδικτυακής πηγής, σταυρόλεξο σε hotpotatoes για τη λογοκλοπή-πλαγιαρισμό και νοητικό χάρτη «Τι είναι Netiquette;» σε Smartools. Στο τέλος η κάθε ομάδα παρουσιάζει τα παραδοτέα έργα της στις υπόλοιπες οι οποίες και τα αξιολογούν με το αντίστοιχο φύλλο αξιολόγησης όπως αυτό έχει διαμορφωθεί μετά από συζήτηση μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών. Στην επιλογή Πηγές-Μέσα της ιστοεξερεύνησης υπάρχουν: οι πηγές του Διαδικτύου που θα ερευνηθούν, οι εφαρμογές-εργαλεία για το παραδοτέο έργο της κάθε ομάδας, οι οδηγίες χρήσης των εφαρμογών-εργαλείων και τα προτεινόμενα φύλλα αξιολόγησης τους με κριτήρια διαβαθμισμένης κλίμακας. Στην επιλογή Αξιολόγηση της ιστοεξερεύνησης ο κάθε μαθητής συμπληρώνει το ερωτηματολόγιο αυτοαξιολόγησης των Google Docs. Στην επιλογή Συμπέρασμα της ιστοεξερεύνησης συνοψίζεται το συμπέρασμα για τη δημιουργία του πολυμεσικού οδηγού. Στην επιλογή Εκπαιδευτικός της ιστοεξερεύνησης αναφέρεται το πλήρες διδακτικό σενάριο των 16 διδακτικών ωρών καθώς και το σενάριο των 2 διδακτικών ωρών.

ΑΞΟΝΕΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

- 1. Τίτλος διδακτικού σεναρίου:** «Ποια τα εργαλεία και οι τεχνικές αναζήτησης πληροφοριών από τον Παγκόσμιο ιστό;» (μέρος της ιστοεξερεύνησης: «Το Διαδίκτυο ως πηγή πληροφοριών»)

2. Εκτιμώμενη διάρκεια διδακτικού σεναρίου: Εκτιμάται ότι απαιτούνται 2 διδακτικές ώρες.

3. Ένταξη του διδακτικού σεναρίου στο πρόγραμμα σπουδών/προαπαιτούμενες γνώσεις

Το προτεινόμενο διδακτικό σενάριο αφορά τη διδασκαλία των εργαλείων και των τεχνικών αναζήτησης πληροφοριών από τον Παγκόσμιο ιστό ως μέρος της ιστοεξερεύνησης «Το Διαδίκτυο ως πηγή πληροφοριών» σε μαθητές της Α' τάξης Γυμνασίου στο πλαίσιο της Ενότητας 4 «Γνωριμία με το Διαδίκτυο και τις υπηρεσίες του» και συγκεκριμένα στο Κεφάλαιο 13 «Άντληση πληροφοριών από τον Παγκόσμιο Ιστό» με προτεινόμενο χρόνο 2 διδακτικές ώρες όπως αυτό αναφέρεται στο Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών Πληροφορικής.

Θεωρείται ότι οι μαθητές είναι εξοικειωμένοι με τη χρήση υπολογιστών και λογισμικών γενικής χρήσης από το Δημοτικό καθώς και της αγγλικής γλώσσας για την κατανόηση του video που θα παρουσιαστεί. Αν υπάρξει δυσκολία στην κατανόηση του video, ο εκπαιδευτικός μεταφράζει ό,τι κρίνει απαραίτητο.

Στο σενάριο αυτό μπορεί να υπάρξει δυσκολία στην εξοικείωση των μαθητών με την εφαρμογή του Διαδικτύου: Παρουσίαση των Google Docs. Γεγονός που συνεπάγεται ότι ίσως χρειαστεί να δοθεί περισσότερος χρόνος εξοικείωσης από την προβλεπόμενη ώρα, καθώς και από τον προβλεπόμενο χρόνο για την υλοποίηση της παρουσίασης.

4. Σκοποί και στόχοι του διδακτικού σεναρίου

Γενικός παιδαγωγικός σκοπός της ιστοεξερεύνησης:

Η υποστήριξη ομαδοσυνεργατικής και διερευνητικής μάθησης, σύμφωνα με το εποικοδομιστικό μοντέλο μάθησης. Απαιτεί υψηλού επιπέδου σκέψη δηλαδή σύνθεση, ανάλυση, επίλυση προβλήματος, δημιουργικότητα και κρίση (Πηγή: WebQuest.org, «Creating WebQuests»).

Γενικός Σκοπός:

Ο προβληματισμός των μαθητών πάνω στην καθημερινή πρακτική της αναζήτησης της πληροφορίας.

Ειδικοί Στόχοι:

Γνωστικοί

Ο μαθητής να είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζει τη διαφορά του Διαδικτύου και του Παγκόσμιου Ιστού,
- να διακρίνει συγκεκριμένα εργαλεία για την αναζήτηση πληροφοριών από τον Παγκόσμιο ιστό ανάλογα με τις πληροφορίες που ερευνά,
- να συσχετίζει εύστοχες τεχνικές αναζήτησης πληροφοριών από τον Παγκόσμιο ιστό περιορίζοντας τα αποτελέσματα τους,
- να αναγνωρίζει το βαθμό πρόσκτησης της νέας γνώσης.

Δεξιότητες

Ο μαθητής να είναι σε θέση:

- να χρησιμοποιεί διάφορους διαδικτυακούς τόπους απαντώντας σε συγκεκριμένες ερωτήσεις,

- να ελέγχει για ομοιότητες και διαφορές των διαδικτυακών πηγών και να αποφασίζει για τη συλλογή των απαραίτητων πληροφοριών για το παραδοτέο έργο,
- να χρησιμοποιεί τη συγκεκριμένη εφαρμογή του Διαδικτύου (Παρουσίαση των Google Docs) για το παραδοτέο έργο.

Στάσεις

Ο μαθητής επιδιώκεται:

- να προβληματιστεί και να επιχειρηματολογεί με κριτική σκέψη και στάση πάνω στο θέμα που χρειάζεται να αναζητήσει πληροφορίες,
- να συνεργάζεται με την ομάδα του με στόχο το παραδοτέο έργο τους.

5. Οργάνωση της τάξης-Διδακτικό συμβόλαιο-Χρήση Η.Υ. και γενικά ψηφιακών μέσων για το διδακτικό σενάριο

Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες των 3 ατόμων ανά υπολογιστή.

Ο εκπαιδευτικός είναι καλύτερα να δημιουργήσει τόσους λογαριασμούς gmail όσες οι ομάδες των μαθητών του τμήματος. Για την πρώτη διδακτική ώρα δημιουργεί ένα αρχείο παρουσίασης των google docs με τόσες διαφάνειες όσες και οι ομάδες και το διαμοιράζει με δυνατότητα επεξεργασίας στους λογαριασμούς που έχει δημιουργήσει.

Για τη δεύτερη διδακτική ώρα δημιουργεί δεύτερο αρχείο παρουσίασης των google docs με τόσες διαφάνειες όσα και τα ερωτήματα της εργασίας τους και το διαμοιράζει και αυτό.

Καλό μάλιστα είναι από το προηγούμενο διάλειμμα ο εκπαιδευτικός να έχει εισάγει τους κωδικούς των λογαριασμών Google για όλες τις ομάδες για άμεση πρόσβαση των μαθητών στα αρχεία παρουσίασης.

Κρίνεται απαραίτητη η ύπαρξη ενός ιστολογίου (από τον εκπαιδευτικό σε Blogger ή Wordpress) ή ΠΣΔ για την ανάρτηση του παραδοτέου έργου του κάθε τμήματος.

Ένας βιντεοπροβολέας θα ήταν χρήσιμος για τις παρουσιάσεις του εκπαιδευτικού αλλά και του παραδοτέου έργου της Παρουσίασης των Google Docs.

Παρόλο που η ιστοεξερεύνηση εμπεριέχει οδηγίες, λόγω του ότι δεν χρησιμοποιείται στην ολότητα της, θα μοιραστεί την πρώτη διδακτική ώρα ένα φύλλο εργασίας ανά ομάδα που θα καθοδηγεί τους μαθητές για την πορεία που θα ακολουθήσουν βασιζόμενοι στην ιστοεξερεύνηση. Επίσης θα μοιραστεί ένα φύλλο ατομικής αξιολόγησης για να συμπληρωθεί από τους μαθητές. Τη δεύτερη διδακτική ώρα θα μοιραστεί το δεύτερο φύλλο εργασίας ανά ομάδα και θα συμπληρωθεί από τους μαθητές το φύλλο αυτοαξιολόγησης ατομικά. Τα φύλλα ατομικής αξιολόγησης και αυτοαξιολόγησης παραδίδονται στον εκπαιδευτικό.

Θεωρείται ότι οι μαθητές είναι εξοικειωμένοι με τη χρήση υπολογιστών και λογισμικών γενικής χρήσης από το Δημοτικό, καθώς και της Αγγλικής γλώσσας για την κατανόηση του video που θα παρουσιαστεί.

Το διδακτικό συμβόλαιο:

Ο εκπαιδευτικός:

- ενεργοποιεί τους μαθητές με ερωτήματα,
- συντονίζει και καθοδηγεί όπου χρειάζεται,

- διευκολύνει την επικοινωνία των μαθητών και την ανάπτυξη διαλόγου μεταξύ των μελών για την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων,
- παρέχει και διαμορφώνει ευκαιρίες μάθησης, οικοδόμησης γνώσεων και ανάπτυξης δεξιοτήτων,
- έχει υποστηρικτικό ρόλο και συμμετέχει στη μάθηση.

Ο μαθητής:

- ερευνά πληροφορίες και ιδέες,
- συνδυάζει πληροφορίες και προτείνει λύσεις,
- αξιοποιεί τα μέσα που παρέχονται στον Παγκόσμιο Ιστό,
- συμμετέχει ενεργά στην ομάδα του για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων,
- αξιολογεί τις γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις του.

Κατά την εκτέλεση του διδακτικού σεναρίου μέσω της ιστοεξερεύνησης εκτιμάται ότι δεν θα υπάρξουν προβλήματα σε σχέση με την ταχύτητα λειτουργίας του Η/Υ και της σύνδεσης στο Διαδίκτυο. Τα ψηφιακά μέσα που θα χρησιμοποιηθούν είναι:

Εφαρμογή	Ελεύθερο εργαλείο του Διαδικτύου
Ιστοεξερεύνηση	http://platform.openwebquest.org/view/index.php?wq=357
Επεξεργασία Παρουσίασης	Παρουσίαση των Google Docs
Video	How to Search the Internet More Effectively http://youtu.be/uqxbZkBlhgo
Quiz γνώσεων	http://www.livebinders.com/media/get/NTY3MzExMw==

6. Περιγραφή και αιτιολόγηση του διδακτικού σεναρίου

Αντικείμενο του διδακτικού σεναρίου είναι η διδασκαλία των εργαλείων και των τεχνικών αναζήτησης της πληροφορίας από τον Παγκόσμιο Ιστό μέσα από δραστηριότητες της ιστοεξερεύνησης. Η διδασκαλία, η εμπέδωση και η αξιολόγηση οργανώνονται σε 3 δραστηριότητες που υπηρετούν τους διδακτικούς στόχους, που τέθηκαν από τον εκπαιδευτικό. Ως διδακτικές στρατηγικές επελέγησαν η *Ενεργητική συμμετοχή*, η *Διερευνητική μάθηση*.

Η ιστοεξερεύνηση επιλέχθηκε γιατί αποτελεί μία δραστηριότητα κατευθυνόμενης διερεύνησης (Ματσαγγούρας, 2001 Βοσνιάδου, 2001) κατά την οποία οι μαθητές αναλαμβάνουν να διερευνούν ένα θέμα και αξιοποιούν το Διαδίκτυο ως βασική πηγή πληροφορίας αλλά συχνά όχι μοναδική. Οι μαθητές αναλαμβάνουν την αναζήτηση πληροφορίας, την αξιολόγησή της, την επιλογή της κατάλληλης πληροφορίας και την αξιοποίησή της με βάση τους στόχους της δραστηριότητάς τους. Σ' ένα τέτοιο διδακτικό σενάριο, η πληροφορία αποτελεί το πρωτογενές υλικό προς επεξεργασία και οικοδόμηση νέας γνώσης. Οι ιστοεξερευνήσεις σχεδιάζονται ώστε να οριοθετούν τη δραστηριότητα των μαθητών και να εστιάζουν περισσότερο στη χρήση της πληροφορίας παρά στην απλή αναζήτησή της ενώ υποστηρίζουν τους μαθητές να καλλιεργήσουν την αναλυτική και συνθετική τους σκέψη αλλά και την κριτική τους ικανότητα (Dodge, 1999; Brown Yoder, 1999). Επίσης, διευκολύνουν τον εκπαιδευτικό στο

σχεδιασμό μαθημάτων ορίζοντας τα συστατικά στοιχεία και τη δομή που πρέπει να διαθέτουν αυτά.

Τα διδακτικό σενάριο υλοποιείται σε δύο διδακτικές ώρες.

Η **1^η διδακτική ώρα** χωρίζεται σε 3 φάσεις:

Πρώτη φάση: Η επιλογή Εισαγωγή της ιστοεξερεύνησης αποτελεί δραστηριότητα ψυχολογικής και γνωστικής προετοιμασίας για την αποτίμηση της υπάρχουσας γνώσης και την ανίχνευση αναπαραστάσεων και γνωστικών δυσκολιών μέσα από τα ερωτήματα που θα απασχολήσουν τους μαθητές. Μοιράζεται το φύλλο εργασίας ανά ομάδα και χωρίζονται σε ομάδες των 3 μαθητών. Τα ερωτήματα που θα μας απασχολήσουν είναι: Με ποια εργαλεία θα αναζητήσω πληροφορίες στο Διαδίκτυο; Με ποιες τεχνικές πιο εύστοχες θα αναζητήσω πληροφορίες στο Διαδίκτυο περιορίζοντας τα αποτελέσματα; Συμπληρώνουν τα κενά στο φύλλο εργασίας και γίνεται η παρουσίαση της ιστοεξερεύνησης.

Δεύτερη φάση: Η 1η Δραστηριότητα της επιλογής Δραστηριότητα της ιστοεξερεύνησης είναι δραστηριότητα διδασκαλίας του γνωστικού αντικείμενου που εισάγει τις νέες γνώσεις (μέσα από την παρουσίαση τεσσάρων videos και στη συγκεκριμένη περίπτωση θα δούμε το πρώτο) και ατομικής αξιολόγησης (μέσα από την συμπλήρωση του quiz γνώσεων) του γνωστικού αντικείμενου.

Τρίτη φάση: Δραστηριότητα διδασκαλίας του γνωστικού αντικείμενου. Προετοιμασία για την επόμενη διδακτική ώρα. Θα δουν οι μαθητές το εργαλείο Παρουσίαση των Google Docs και θα το εξερευνήσουν μέσα από το παράδειγμα που προτείνεται στην ιστοεξερεύνηση και τις οδηγίες δημιουργίας παρουσίασης. Δημιουργούν μία διαφάνεια ομαδοσυνεργατικά για τη διαφορά Διαδικτύου και Παγκόσμιου Ιστού.

Η **2^η διδακτική ώρα** χωρίζεται σε 2 φάσεις:

Πρώτη φάση: Η 2η Δραστηριότητα της ιστοεξερεύνησης που αναλύεται σε έξι στάδια-από τα οποία θα πραγματοποιηθούν τα 3 στην προκειμένη περίπτωση-στην επιλογή Διαδικασία της ιστοεξερεύνησης είναι δραστηριότητα εμπέδωσης του γνωστικού αντικείμενου. Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες των 3 μαθητών. Αναλαμβάνουν όλοι το ρόλο των ανιχνευτών και δημιουργούν Παρουσίαση των Google Docs με θέμα: «Ποια τα εργαλεία και οι Τεχνικές αναζήτησης πληροφοριών από τον Παγκόσμιο Ιστό» αναλαμβάνοντας 2 διαφάνειες η κάθε ομάδα.

Στις Πηγές-Μέσα της ιστοεξερεύνησης υπάρχουν: οι τρεις πηγές του Διαδικτύου που θα ερευνηθούν, η εφαρμογή: Παρουσίαση σε Google Docs και οι οδηγίες χρήσης της εφαρμογής που οι μαθητές έχουν χρησιμοποιήσει την προηγούμενη διδακτική ώρα.

Δεύτερη φάση: Ο εκπαιδευτικός μοιράζει σε κάθε μαθητή την αυτοαξιολόγηση. Ο μαθητής τη συμπληρώνει και την επιστρέφει στον εκπαιδευτικό. Οι μαθητές δεν συμπληρώνουν την αυτοαξιολόγηση της 3^{ης} Δραστηριότητας που βρίσκεται στην επιλογή Αξιολόγηση της ιστοεξερεύνησης.

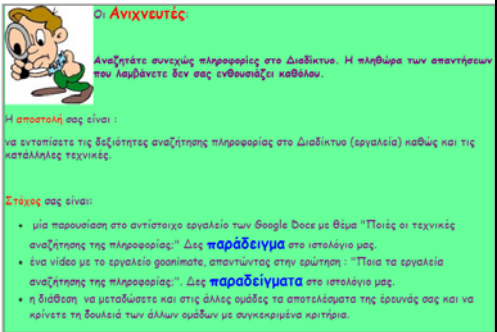
Η ιστοεξερεύνηση βρίσκεται στο χώρο της πλατφόρμας του OpenWebQuest στη διεύθυνση <http://platform.openwebquest.org/view/index.php?wq=357>. Το OpenWebQuest είναι μια πλατφόρμα δημιουργίας και φιλοξενίας ιστοεξερευνήσεων. Έχει αναπτυχθεί με βάση το μοντέλο του λογισμικού ανοιχτού κώδικα, από την Ομάδα Ηλεκτρονικής Μάθησης του τμήματος

Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, και διέπεται από την άδεια Creative Commons License 2.5.

Αναλυτικά:

Φύλλο εργασίας / Φάσεις	Δραστηριότητα/ Σκοποί	Περιγραφή	Χρόνος
1ο/1η	<p>Δραστηριότητα ψυχολογικής και γνωστικής προετοιμασίας για την αποτίμηση της υπάρχουσας γνώσης και την ανίχνευση αναπαραστάσεων και γνωστικών δυσκολιών μέσα από τα ερωτήματα που θα απασχολήσουν τους μαθητές.</p> <p>Η επιλογή Εισαγωγή της ιστοεξερεύνησης.</p> <p>Με τη δραστηριότητα αυτή επιτυγχάνεται Στόχος γνωστικός: Ο μαθητής να είναι σε θέση: να αναγνωρίζει τη διαφορά του Διαδικτύου και του Παγκόσμιου Ιστού.</p>	<p>Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες των τριών μαθητών. Ο εκπαιδευτικός μοιράζει το φύλλο εργασίας ανά ομάδα αλλά και ηλεκτρονικά στον υπολογιστή τους. Οι μαθητές μελετούν το πρώτο μέρος και συμπληρώνουν τα κενά του φύλλου εργασίας για τη διαφορά Διαδικτύου και Παγκόσμιου Ιστού.</p> <p>Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει σε βιντεοπροβολέα την ιστοεξερεύνηση και τα στάδια της. Οι μαθητές διαβάζουν το κίτρινο πλαίσιο της Εισαγωγής της ιστοεξερεύνησης.</p>	7'
1ο/2η	<p>1η Δραστηριότητα Δραστηριότητα διδασκαλίας του γνωστικού αντικείμενου. Με τη δραστηριότητα αυτή επιτυγχάνονται Στόχοι γνωστικοί: Ο μαθητής να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να διακρίνει συγκεκριμένα 	<p>Παρουσίαση του πρώτου αγγλικού video (Εικόνα 1) λόγω έλλειψης εύστοχων και μικρών σε διάρκεια ελληνικών videos. Εδώ κρίνεται απαραίτητο ο εκπαιδευτικός να μεταφράζει ό,τι οι μαθητές ζητήσουν.</p> <p>Εικόνα 1: Θα παρακολουθήσουν μόνο το</p>	8'

	<p>εργαλεία για την αναζήτηση πληροφοριών από τον Παγκόσμιο ιστό ανάλογα με τις πληροφορίες που ερευνά.</p> <ul style="list-style-type: none"> • να συσχετίζει εύστοχες τεχνικές αναζήτησης πληροφοριών από τον Παγκόσμιο ιστό περιορίζοντας τα αποτελέσματα τους. <p>Στάσης: Ο μαθητής επιδιώκεται : να προβληματιστεί και να επιχειρηματολογεί με κριτική σκέψη και στάση πάνω στο θέμα που χρειάζεται να αναζητήσει πληροφορίες.</p>	πρώτο video.	
	<p>Δραστηριότητα ατομικής αξιολόγησης του γνωστικού αντικειμένου.</p> <p>Με τη δραστηριότητα αυτή επιτυγχάνεται (στόχος γνωστικός) ο μαθητής να είναι σε θέση να αναγνωρίζει το βαθμό πρόσκτησης της νέας γνώσης.</p>	<p>Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να απαντήσουν ατομικά το quiz (Εικόνα 2) για να αξιολογηθεί ο βαθμός πρόσκτησης της γνώσης απαντώντας στις ερωτήσεις 1, 2, 3, 4, 10 και συμπληρώνοντας ταυτόχρονα το φύλλο ατομικής αξιολόγησης που τους δίδεται για να παραδοθεί στον εκπαιδευτικό.</p> <p>Εικόνα 2: Quiz : Το Διαδίκτυο ως πηγή πληροφοριών.</p>	5'
1 ^ο /3η	<p>2^η Δραστηριότητα Δραστηριότητα διδασκαλίας του γνωστικού αντικειμένου</p> <p>Στόχος γνωστικός: Ο μαθητής να είναι σε θέση να αναγνωρίζει τη</p>	<p>Εξοικείωση με την εφαρμογή του Διαδικτύου Google Docs) όπως αυτή παρουσιάζεται στις Πηγές-Μέσα. Προετοιμασία για την επόμενη διδακτική ώρα.</p> <p>Ο εκπαιδευτικός αναφέρεται στα Google Docs, Google Drive και στη χρησιμότητά τους. Οι μαθητές επιλέγουν Διαδικασία από την</p>	18'

	<p>διαφορά του Διαδικτύου και του Παγκόσμιου Ιστού.</p> <p>Στόχος δεξιότητας: ο μαθητής να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί τη συγκεκριμένη εφαρμογή-εργαλείο του Διαδικτύου για το παραδοτέο έργο.</p>	<p>ιστοεξερεύνηση και βλέπουν το παράδειγμα που αναφέρεται εκεί. Στη συνέχεια οι μαθητές επιλέγοντας Πηγές-Μέσα βλέπουν οδηγίες δημιουργίας της Παρουσίασης σε περίπτωση που χρειαστούν βοήθεια.</p> <p>Τέλος δημιουργούν μία διαφάνεια στο αρχείο παρουσίασης Διαδίκτυο-Παγκόσμιος ιστός για τη διαφορά τους, εισάγοντας εικόνες από το δίσκο του drive. Ο εκπαιδευτικός από το διάλειμμα έχει εισάγει σε όλους τους υπολογιστές τους λογαριασμούς google για την εύκολη πρόσβαση των μαθητών στο αρχείο παρουσίασης.</p>	
<p>2^ο/1^η/Γενικά</p>	<p>Δραστηριότητα εμπέδωσης του γνωστικού αντικείμενου</p>	<p>Στόχος της φάσης είναι οι μαθητές του τμήματος να δημιουργήσουν μία παρουσίαση σε Google Docs ομαδοσυνεργατικά.</p>	
<p>2^ο/1^η /1^ο στάδιο</p>	<p>Με τη δραστηριότητα αυτή επιτυγχάνεται (στόχος στάσης), ο μαθητής να είναι σε θέση να συνεργάζεται με τους συμμαθητές του με στόχο το παραδοτέο έργο τους.</p>	<p>Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες των τριών μαθητών. Ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να μελετήσουν το ρόλο των Ανιχνευτών και να υλοποιήσουν τον πρώτο στόχο τους όπως φαίνεται στην <i>Εικόνα 3</i>.</p> <p><i>Εικόνα 3: Ο ρόλος, η αποστολή και ο στόχος των Ανιχνευτών με τα παραδείγματα τους.</i></p> <p>Ο εκπαιδευτικός από το διάλειμμα έχει εισάγει τους λογαριασμούς Google για την εύκολη πρόσβαση των μαθητών στο αρχείο Παρουσίασης με τα 10 ερωτήματα. Κάθε ομάδα θα συμπληρώσει δύο διαφάνειες. Ερωτήματα</p>	<p>5'</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Εισαγωγή 2. Που αναζητώ πληροφορίες στο Διαδίκτυο; 3. Τι είναι οι λέξεις-κλειδιά; 4. Πως θα αποφασίσω ποιοι θα είναι οι όροι της αναζήτησης; 5. Πως μπορώ να πω ότι θέλω μια λέξη να εμφανίζεται οπωσδήποτε στην ιστοσελίδα; 6. Πως μπορώ να πω ότι θέλω μια λέξη να μην εμφανίζεται στην ιστοσελίδα; 7. Τι να κάνω όταν τα αποτελέσματα της αναζήτησης μου είναι ελάχιστα; 8. Τι να κάνω όταν τα αποτελέσματα της αναζήτησής μου είναι υπερβολικά πολλά; 9. Πού μπορώ να ψάξω για εικόνες στο Διαδίκτυο; 10. Πού μπορώ να κοιτάξω για λογισμικό στο Διαδίκτυο; 	
2 ^ο /1η /2ο στάδιο	<p>Στόχοι δεξιότητας: ο μαθητής να είναι σε θέση</p> <ul style="list-style-type: none"> • να χρησιμοποιεί διάφορους διαδικτυακούς τόπους απαντώντας σε συγκεκριμένες ερωτήσεις • να ελέγχει για ομοιότητες και διαφορές των διαδικτυακών πηγών, να αποφασίζει για τη συλλογή των απαραίτητων πληροφοριών για το παραδοτέο έργο. 	<p>Διερεύνηση των τριών πηγών από τους μαθητές όπως αυτές παρουσιάζονται στην επιλογή Πηγές-Μέσα της ιστοεξερεύνησης. Στην παρακάτω <i>Εικόνα 4</i> φαίνεται η καρτέλα των Ανιχνευτών της επιλογής Πηγές-Μέσα της ιστοεξερεύνησης.</p> <p><i>Εικόνα 4: Οι Πηγές-Μέσα των Ανιχνευτών.</i></p>	10'
2 ^ο /1η /3ο στάδιο	<p>Στόχος δεξιότητας: ο μαθητής να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί σωστά συγκεκριμένη εφαρμογή-εργαλείο του</p>	<p>Ο εκπαιδευτικός αρχικά παρουσιάζει στον βιντεοπροβολέα την παρουσίαση των Google Docs και αναφέρεται στην αντιγραφή, επικόλληση και την αποθήκευση της Παρουσίασης.</p>	5'

	Διαδικτύου για το παραδοτέο έργο.		
20/1η /4ο στάδιο	<p>Στόχοι γνωστικοί Ο μαθητής να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να διακρίνει συγκεκριμένα εργαλεία για την αναζήτηση πληροφοριών από τον Παγκόσμιο ιστό ανάλογα με τις πληροφορίες που ερευνά. • να συσχετίζει εύστοχες τεχνικές αναζήτησης πληροφοριών από τον Παγκόσμιο ιστό περιορίζοντας τα αποτελέσματα τους. <p>Στόχος δεξιότητας: Ο μαθητής να είναι σε θέση να αποφασίζει για τη συλλογή των απαραίτητων πληροφοριών για τα παραδοτέο έργο.</p>	Συλλογή υλικού για το παραδοτέο έργο όπως αυτή περιγράφεται στην επιλογή Διαδικασία της ιστοεξερεύνησης και συμπλήρωση των ερωτημάτων της Παρουσίασης από τις ομάδες.	20'
20/1η /5ο στάδιο		Δεν υλοποιείται.	
20/1η /6ο στάδιο		Δεν υλοποιείται.	
2 ^ο /2 ^η	<p>Δραστηριότητα αυτοαξιολόγησης του γνωστικού αντικειμένου. Στόχος γνωστικός Με τη δραστηριότητα αυτή ο μαθητής αναγνωρίζει το βαθμό κατάκτησης των επιδιωκόμενων στόχων.</p>	Οι μαθητές δεν συμπληρώνουν ατομικά την Αυτοαξιολόγηση στην επιλογή Αξιολόγηση της ιστοεξερεύνησης αλλά τροποποιημένη Αυτοαξιολόγηση που τους μοιράζεται για να την απαντήσουν και να την παραδώσουν στον εκπαιδευτικό.	5'

Η αξιολόγηση των μαθητών περιλαμβάνει την ατομική αξιολόγηση της πρώτης διδακτικής ώρας συμπληρώνοντας οι μαθητές το φύλλο ατομικής αξιολόγησης και την αυτοαξιολόγηση που τους μοιράζεται τη δεύτερη διδακτική ώρα για να

σταθμίσουν οι ίδιοι το βαθμό κατάκτησης των προσδοκώμενων στόχων (και όχι η αυτοαξιολόγηση της επιλογής Αξιολόγηση της ιστοεξερεύνησης).

7. Φύλλα Εργασίας

Τα δύο φύλλα εργασίας, το φύλλο ατομικής αξιολόγησης, το φύλλο αυτοαξιολόγησης, το παρόν διδακτικό σενάριο και το αρχικό διδακτικό σενάριο των 16 διδακτικών ωρών βρίσκονται στο σύνδεσμο: <http://platform.openwebquest.org/view/teachers.php?wg=357>

Το φύλλο εργασίας 1 βρίσκεται:

<http://platform.openwebquest.org/ckeditor/kcfinder/UPLOAD/files/chris/FE1.pdf>

Το φύλλο ατομικής αξιολόγησης βρίσκεται:

<http://platform.openwebquest.org/ckeditor/kcfinder/UPLOAD/files/chris/FA%CE%91.pdf>

Το φύλλο εργασίας 2 βρίσκεται:

<http://platform.openwebquest.org/ckeditor/kcfinder/UPLOAD/files/chris/FE2.pdf>

Το φύλλο αυτοαξιολόγησης βρίσκεται:

http://platform.openwebquest.org/ckeditor/kcfinder/UPLOAD/files/chris/FFAutοaxiologisis_par7.pdf

8. Προτάσεις για περαιτέρω δραστηριότητες – προτεινόμενες εργασίες - επέκταση

Με την ολοκλήρωση του παρόντος σεναρίου οι μαθητές θα είναι προετοιμασμένοι να εργαστούν με επόμενα σενάρια που θα περιλαμβάνουν αναζήτηση πληροφοριών από τον Παγκόσμιο ιστό, μιας και είναι καθημερινή πρακτική και να δουλεύουν ομαδοσυνεργατικά μέσα από τις εφαρμογές των Google Docs.

9. Βιβλιογραφία – Πηγές

Βοσνιάδου, Σ., (2001), Πώς μαθαίνουν οι μαθητές, Διεθνής Ακαδημία της Εκπαίδευσης, Διεθνές γραφείο εκπαίδευσης της UNESCO

Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών Πληροφορικής

Ματσαγγούρας, Η. (2001), Στρατηγικές Διδασκαλίας: Κριτική Σκέψη στη Διδακτική Πράξη, Gutenberg, Αθήνα.

Brown Yoder, 1999 The Student WebQuest: A Productive and Thought-Provoking Use of the

Internet. [Online]: (Τελευταία επίσκεψη 18/02/2014) Δικτυακός τόπος <http://www.jcu.edu/education/dshutkin/ed186/studentwebquest.pdf>

Dodge, B. (1997) Some thoughts about WebQuests. [Online]: (Τελευταία επίσκεψη 18/02/2014)

Δικτυακός τόπος http://webquest.sdsu.edu/about_webquests.html

WebQuest Πηγές [Online]: (Τελευταία επίσκεψη 18/02/2014)

Δικτυακός τόπος WebQuest: <http://webquest.sdsu.edu/>

WebQuest Creating WebQuests [Online]: (Τελευταία επίσκεψη 18/02/2014)

Δικτυακός τόπος WebQuest: <http://webquest.org/index-create.php>

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το σενάριο υλοποιήθηκε στο 12^ο Γυμνάσιο Καλλιθέας σε δύο τμήματα Α2 και Α3 της Α' Γυμνασίου με 14 μαθητές το κάθε τμήμα. Οι δύο διδακτικές ώρες δεν υλοποιήθηκαν σε συνεχόμενο δίωρο. Ο αριθμός των υπολογιστών στο εργαστήριο είναι 10 και δημιουργήθηκαν τέσσερις ομάδες των τριών μαθητών και μία ομάδα των δύο μαθητών.

Οι δυσκολίες που παρουσιάστηκαν όσον αφορά την 1^η διδακτική ώρα: Η παρακολούθηση του video κούρασε αρκετά τους μαθητές του δεύτερου τμήματος και στην ουσία προχωρούσα το video στα σημεία που θα ήθελα να επιμείνω. Δεν παρουσιάστηκαν ιδιαίτερα προβλήματα καθυστέρησης φόρτωσης του αρχείου παρουσίασης. Έτσι δεν χρειάστηκε καμία αναδιοργάνωση των μαθητών στους υπολογιστές. Δεν πρόλαβαν όλοι οι μαθητές να δημιουργήσουν τη διαφάνεια που τους ζητήθηκε την πρώτη διδακτική ώρα στον καθορισμένο χρόνο της διδακτικής ώρας, στο πρώτο τμήμα. Αυτό όμως δεν επέφερε καμία σημαντική αλλαγή στους στόχους που είχαν τεθεί γιατί οι μαθητές θα ασχολούνταν με Παρουσίαση των Google Docs και τη δεύτερη διδακτική ώρα.

Τη 2^η διδακτική ώρα και στα δύο τμήματα: Δεν παρουσιάστηκε επίσης κάποιο πρόβλημα καθυστέρησης φόρτωσης του αρχείου παρουσίασης των Google Docs που δημιουργούσαν. Οι μαθητές ολοκλήρωσαν ομαδοσυνεργατικά την παρουσίασή τους.

Οι αυθόρμητες αντιλήψεις ή παρανοήσεις των μαθητών που διαπιστώθηκαν ήταν: Την 1^η διδακτική ώρα και στα δύο τμήματα: Ξαφνιάστηκαν με τη διαφορά που υπάρχει στον όρο Διαδίκτυο και Παγκόσμιο ιστό θεωρώντας ότι πρόκειται για έννοιες ταυτόσημες.

Τη 2^η διδακτική ώρα και στα δύο τμήματα: Ενθουσιάστηκαν με τη ταυτόχρονη επεξεργασία της παρουσίασης από την ολομέλεια των μαθητών και τη δημιουργία της σε πολύ μικρό χρόνο λόγω της ανάληψης δύο διαφανειών από κάθε ομάδα μαθητών. Οι μαθητές συμμετείχαν ενεργά στην τάξη, εκτέλεσαν τις δραστηριότητες με επιτυχία, τους άρεσε που δούλεψαν στο ίδιο αρχείο παρουσίασης, ήταν θετικοί στο να συμπληρώσουν το φύλλο ατομικής αξιολόγησης και αυτοαξιολόγησης. Συμπερασματικά, ο αρχικός σχεδιασμός του διδακτικού σεναρίου διευκόλυνε το σχεδιασμό των δραστηριοτήτων, την αναζήτηση διδακτικών στρατηγικών και εργαλείων αξιολόγησης που ενίσχυσαν τους στόχους και πέτυχαν σε μεγάλο βαθμό την ενεργητική συμμετοχή των μαθητών.

Με την ολοκλήρωση του παρόντος διδακτικού σεναρίου οι μαθητές θα είναι προετοιμασμένοι να εργαστούν με επόμενα διδακτικά σενάρια που θα περιλαμβάνουν αναζήτηση πληροφοριών από τον Παγκόσμιο ιστό, μιας και είναι καθημερινή τους πρακτική και να δουλεύουν ομαδοσυνεργατικά με τις εφαρμογές των Google Docs.